

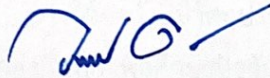
เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของ
กำลังพลกองทัพบก

โดย นางสาว สิริกานต์ ครุจิต

อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2565 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ ดี

พลตรี



(วิชาติ เอี่ยมไพจิตร)

ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

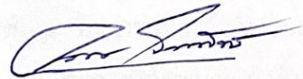
พันเอก



(ประภาส แก้วศรีงาม)

ประธานกรรมการ

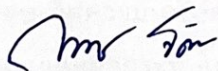
พลเอก



(ภราดร จินดาลัทธ)

ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา

พันเอก หญิง



(กนิษฐา ฐิติวัฒนา)

กรรมการ

พันเอก หญิง



(ธัญนุช สิงหพันธุ์)

กรรมการ

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย นางสาว สิริกานต์ ครุจิต
เรื่อง แนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพล
กองทัพบก
วันที่ กันยายน 2565 **จำนวนคำ :** 8,159 **จำนวนหน้า :** 26
คำสำคัญ การบริหารการเงินส่วนบุคคล, การพัฒนาศักยภาพ, กองทัพบก
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการพัฒนาคุณภาพของกำลังพลกองทัพบก และเพื่อหาแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาคุณภาพของกำลังพลกองทัพบก การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ใช้การรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจาก ตำรา เอกสารราชการ เอกสารสิ่งตีพิมพ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากทางอินเทอร์เน็ต แยกแยะและจัดระบบข้อมูลตามประเด็นที่ศึกษา แล้วจึงหาข้อสรุปเชิงอุปนัยเพื่อนำไปกำหนดแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อพัฒนาคุณภาพของกำลังพลกองทัพบก

ผลการวิจัยพบว่า กำลังพลส่วนใหญ่ของกองทัพบกมีปัญหาในลักษณะการขาดสภาพคล่องทางการเงิน จึงทำให้บุคคลขาดอิสรภาพทางการเงิน ขาดความน่าเชื่อถือในสังคมตลอดจนเกิดความเครียด และก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเอง ครอบครัว และหน่วยงานในที่สุด และผลกระทบจากปัญหาดังกล่าว ทำให้ศักยภาพในการปฏิบัติงานลดลง ประสิทธิภาพของงานลดลง สำหรับแนวทางแก้ไขปัญหานั้นจะต้องให้มีความครอบคลุมในเรื่องการหารายได้ การใช้จ่ายเงิน การออมเงิน และการลงทุน แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผนรายได้ส่วนบุคคล และวิเคราะห์บันทึกทางการเงิน

ABSTRACT

AUTHOR: MISS SIRAKARN KARUCHIT

TITLE: Personal Finance Management Guidelines for Capacity
Development of Royal Thai Army Personnel

DATE: September 2022 **WORD COUNT :** 8,159 **PAGE :** 26

KEY TERMS: Personal Finance Management, Capacity Development, the
Royal Thai Army

CLASSIFICATION: Unclassified

The main purpose of this research was to study the problems of the personal financial management of army personnel, the important factors in personal financial management, and to find the personal financial management guidelines for the development of the army personnel's potential. This research is the strategic research that used data collection and analysis from textbooks, publications, official documents, information from the internet. The data were separated, organized and concluded by inductive approach to set the personal financial management guidelines for the development of the army personnel's potential.

The results show that the majority of army personnel face problems of financial inadequacy resulting in a lack financial freedom and confidence. This can cause stress and eventually cause problems for themselves, their families and workplaces as well as affect personal financial management problems that reduced operational capacity and work effectiveness. The solution must be covered income, expenses, savings and investments. However, important factors of personal financial management consist of participation in the planning of personal income and analysis of financial records.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยความกรุณาจากคณาจารย์ของวิทยาลัยการทัพบกทุกท่าน ที่กรุณาประสิทธิประสาทวิชาความรู้และประสบการณ์ที่ทรงคุณค่าเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม อาจารย์ที่ปรึกษา และประธานกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล พันเอกหญิง กนิษฐา ฐิติวัฒนา และพันเอกหญิง ธัญนุช สิงห์พันธุ์ กรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล ที่กรุณาให้คำปรึกษา และมอบแนวคิดที่เป็นประโยชน์ในการจัดทำเอกสารวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแบบฉบับของวิทยาลัยการทัพบก รวมถึงตรวจสอบต้นฉบับอย่างละเอียดจนทำให้งานวิจัยนี้เสร็จสมบูรณ์ ซึ่งนอกเหนือจากข้อเสนอแนะทางวิชาการอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยแล้ว ยังได้รับกำลังใจ และคำชี้แนะที่เป็นประโยชน์ยิ่ง

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ พลเอก ภราดร จินดาลัทธ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ชี้แนะ ให้คำปรึกษา แก้ไขข้อบกพร่องของงานวิจัย จนสำเร็จลุล่วง และทำให้เอกสารฉบับนี้มีความสมบูรณ์ รวมถึง พลตรี วิชาติ เอี่ยมไพจิตร ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก ที่กรุณาอนุมัติให้ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลอันเป็นประโยชน์จากผู้เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ คณะผู้บริหารของธนาทหารไทย ธนชาติ จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วย คุณปิติ ตัณฑเกษม ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และคุณวีระชัย อมรรัตน์ หัวหน้าเจ้าหน้าที่บริหาร สายงานบริหารความสัมพันธ์ลูกค้าธุรกิจทหาร องค์กรรัฐ และองค์กรไม่แสวงหาผลกำไร ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของผู้วิจัยที่ได้กรุณาส่งผู้วิจัยเข้ารับการศึกษาลัทธิหลักปฏิบัติหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ให้การสนับสนุนข้อมูลการศึกษาวิจัย และอำนวยความสะดวกในการศึกษาอย่างเต็มที่ รวมทั้งขอขอบคุณ คณะผู้บริหาร คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ของวิทยาลัยการทัพบก รวมทั้งพี่ๆ เพื่อนๆ นักศึกษาหลักสูตรหลักประจำวิทยาลัยการทัพบก ชุดที่ 67 ที่ทำให้ผู้วิจัยได้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ในการบริหารหน่วยระดับสูง จนพร้อมที่จะทำหน้าที่สำคัญตามที่จะได้รับมอบหมายต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	1
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	2
วิธีการศึกษา	3
ประโยชน์ที่ได้รับ	3
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	5
ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาบริหารจัดการกำลังพล	5
แนวคิดด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล	7
แนวคิดด้านการวางแผนทางการเงิน.....	9
การบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก: ปัญหา สาเหตุ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง	13
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	16
แนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก	18
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	19
บทที่ 4 บทสรุป	23
สรุปผลการวิจัย	23
ข้อเสนอแนะการวิจัย	24
ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป	26
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากสถานะเศรษฐกิจในปัจจุบัน ที่มีความไม่แน่นอนจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) และไวรัสกลายพันธุ์โอมิครอน ซึ่งในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลที่แน่ชัดเกี่ยวกับอัตราการแพร่เชื้อและประสิทธิภาพของวัคซีนที่ใช้ อยู่ อย่างไรก็ตาม หลายประเทศเริ่มคุมเข้มด้านการเดินทาง ก็อาจทำให้แนวโน้มการฟื้นตัวของเศรษฐกิจไทยในปี 2565¹ โดยเฉพาะไตรมาสแรกได้รับผลกระทบ และจากสถานะเศรษฐกิจดังกล่าว ทำให้ค่าครองชีพของคนไทยที่เพิ่มสูงขึ้น ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของประชาชนคนไทยเป็นอย่างมาก ไม่เว้นแม้กระทั่งคุณภาพชีวิตของกำลังพลกองทัพบก

แนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลจึงเป็นสิ่งที่ผู้บังคับบัญชา ระดับสูงจำเป็นต้องนำมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพกำลังพล นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ของกำลังพลกองทัพบกแล้ว ยังเป็นการเพิ่มศักยภาพในการทำงานที่ดีให้กับกำลังพล เพราะการที่กำลังพลมีคุณภาพชีวิตดี ย่อมส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่ดีด้วย การบริหารการเงินส่วนบุคคลจึงเป็นแนวทางในการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพล ที่จะสามารถเป็นการเพิ่มศักยภาพให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้น เนื่องจากเมื่อกำลังพลมีความรู้ สามารถจัดการหรือบริหารการเงินที่ดี ก็จะส่งผลให้กำลังพลมีขวัญและกำลังใจที่ดี สามารถบริหารจัดการชีวิตให้มีความสุข และความสุขนี้เองที่จะส่งผลให้การเพิ่มประสิทธิภาพ ส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด

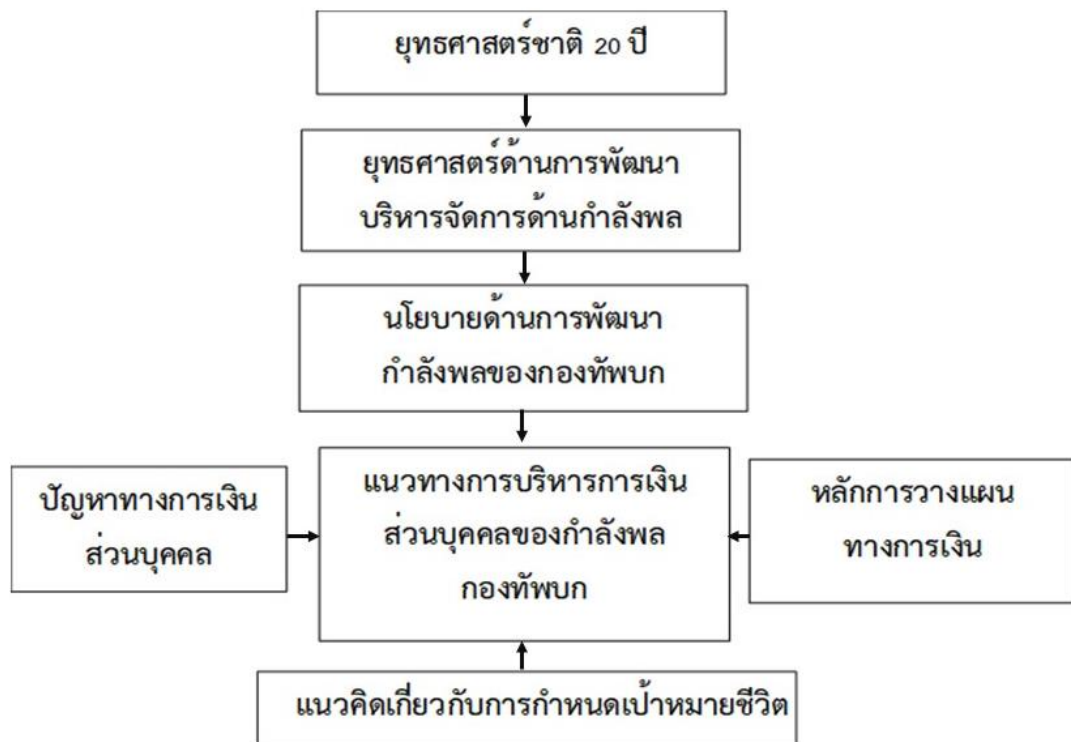
จากประเด็นปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มไม่แน่นอน และผลกระทบต่อประเด็นคุณภาพชีวิตกำลังพลที่ลดลงนี้ ส่งผลให้ผู้วิจัยมีแนวคิดที่จะศึกษาวิจัยในเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลในสังกัดกองทัพบก เพื่อเป็นแนวทางในการให้ความรู้ และส่งเสริมการออม หรือแนวคิดในการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่มีคุณภาพและ

สร้างสุขภาพการเงินที่ดีให้กับกำลังพล เพื่อให้สร้างคุณภาพชีวิตกำลังพล และจะส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดต่อกองทัพบกต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อ การเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก
3. เพื่อหาแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. รูปแบบการวิจัย ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Research) ตามที่วิทยาลัยการศึกษากำหนด และใช้วิธีการศึกษาเอกสารเป็นแนวทางในการวิจัย

2. ขอบเขตการศึกษา เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาและหาแนวทางเกี่ยวกับการบริหารการเงินส่วนบุคคล ด้านปัญหาทางการเงินส่วนบุคคล ปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก และแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล รวบรวมข้อมูลจากเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. วิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การจัดระเบียบข้อมูลจากเอกสาร หลักฐานต่าง ๆ

4.2 การแสดงข้อมูลอยู่ในรูปการพรรณนา

4.3 การหาข้อสรุป การตีความ และการตรวจสอบความถูกต้องตรงประเด็นของผลการวิจัย วิเคราะห์ปัญหา สาเหตุและแนวทางแก้ไขแต่ละประเด็นในเชิงเหตุผล โดยพิจารณาให้เหตุผลจากข้อมูลต่าง ๆ ที่รวบรวมได้ รวมทั้งพิจารณาถึงความเชื่อมโยงของปัญหา

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ด้านกำลังพลกองทัพบก

1.1 ทำให้ทราบถึงปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก

1.2 ทำให้ทราบถึงปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1.3 ทำให้ทราบแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1.4 ทำให้กำลังพลของกองทัพบกมีแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และส่งผลต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ด้านกองทัพบก

2.1 ทำให้กองทัพบกเป็นหน่วยงานที่มีประสิทธิผลเพิ่มขึ้น จากการทำกำลังพลมีศักยภาพในการปฏิบัติงานทำให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานได้เป็นอย่างดี

2.2 ทำให้กองทัพบกเป็นหน่วยงานที่มีกำลังพลมีความสุข มีสุขภาพจิตที่ดี และสร้างกองทัพที่เข้มแข็งและมั่นคงได้

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

เอกสารวิชาการส่วนบุคคลนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก และเพื่อหาแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก จะเป็นอย่างไร โดยขอวิเคราะห์จากประเด็นที่ศึกษา ตามวัตถุประสงค์ตามลำดับ ดังนี้

ยุทธศาสตร์และแผนเกี่ยวกับการพัฒนาและบริหารจัดการกำลังพล

1. ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580

ตามที่รัฐบาลได้กำหนดกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – 2580)² เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้วด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน เพื่อยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม” โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

1.1. ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย

1.2. ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้

1.3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ

1.4 ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม

1.5 ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืน
ของทรัพยากรธรรมชาติ

1.1.6 ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงบริการของภาครัฐ

2. แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของกระทรวงกลาโหม

เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 ที่กำหนดวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” รวมทั้งแผนระดับ 2 ได้แก่ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 และ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. 2562 – 2565) ตลอดจนยึดถือตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมที่กฎหมายกำหนด รวมถึงนโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภาและนโยบายรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ซึ่งในส่วนของแผนการปฏิรูปประเทศ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปกำลังคนภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูง พร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้ดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวและจะทำให้ส่วนราชการกระทรวงกลาโหมสามารถขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ ให้สัมฤทธิ์ผลได้

3. แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2564 ของกองทัพบก

พระราชบัญญัติจัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ. 2551 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 19 กำหนดให้กองทัพบก มีหน้าที่เตรียมกำลังทางบก การป้องกันราชอาณาจักร และดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังกองทัพบก ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหม และจากการวิเคราะห์ภารกิจของกองทัพบกรวมทั้งวัตถุประสงค์มูลฐานของกองทัพบกประการที่ 2 คือ เพื่อเตรียมกำลังกองทัพบกให้มีความพร้อมในการเผชิญกับภัยคุกคามทางทหาร ได้นำมาเป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานของแผน

ทั้งนี้ จากแผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ. 2563 – 2565) ของกระทรวงกลาโหม³ เรื่อง/ประเด็นการปฏิรูปกำลังคนภาครัฐให้มีขนาดที่เหมาะสมและมีสมรรถนะสูงพร้อมขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติให้ดำเนินไปได้อย่างคล่องตัว และแผนปฏิบัติ

ราชการประจำปีงบประมาณ 2564 ของกองทัพบก⁴ เพื่อเตรียมกำลังกองทัพบกให้มีความพร้อมในการเผชิญกับภัยคุกคามทางทหาร เป็นเรื่องที่จะต้องเตรียมกำลังพลของกองทัพให้มีคุณภาพ ศักยภาพเพื่อความพร้อมรบ และป้องกันประเทศ ดังนั้น การพัฒนาศักยภาพความพร้อมรบนี้ กองทัพบกจึงจำเป็นต้องเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้แก่กำลังพล ซึ่งในเรื่องนี้เอง ผู้บังคับบัญชาระดับสูงของกองทัพบกก็ไม่ได้ละเลยที่จะหาแผนการเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับกำลังพล ทั้งการให้สวัสดิการที่ดีแก่กำลังพล การให้ความช่วยเหลือเพื่อส่งเสริมการดำรงชีพแก่กำลังพล และการสร้างความรู้ในการดำรงชีพ เป็นต้น

4. การพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบก

มีวัตถุประสงค์การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กำลังพลและครอบครัวของกองทัพบก⁵ เพื่อให้กำลังพลและครอบครัวมีร่างกาย จิตใจและความรู้ที่ดี เพื่อให้กำลังพลและครอบครัวดำเนินชีวิตอย่างมีความสุข และเพื่อเพิ่มขวัญและประสิทธิภาพการทำงาน ซึ่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กำลังพลและครอบครัว เป็นส่วนสำคัญในการพัฒนากำลังพลทั้งร่างกาย ความรู้ คุณธรรม และจิตสำนึกในความรับผิดชอบหน้าที่ ตลอดจนสร้างความมั่นคงในชีวิต เป็นการช่วยลดความกังวลห่วงใยในครอบครัว สร้างขวัญและกำลังใจให้กับกำลังพล ทำให้มีสมาธิมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติภารกิจที่ได้รับให้สำเร็จ เป็นที่ยอมรับ ศรัทธาก่อให้เกิดความเชื่อมั่นต่อกองทัพบกของสังคมภายนอกและประชาชนทั่วไป เป็นไปตามเจตนารมณ์ของผู้บังคับบัญชาที่ต้องการพัฒนากำลังพลที่เป็นส่วนสำคัญของกองทัพบก

และจากการดำเนินโครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวดังกล่าว โดยใช้หลักแนวคิด ทฤษฎีต่าง ๆ ทำให้ทราบถึงแนวทางการช่วยเหลือ และแก้ไขปัญหาหนี้สินของกำลังพล เพื่อเป็นการปลดหนี้สิน และสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้เกิดขึ้นแก่กำลังพล แต่อย่างไรก็ตามโครงการดังกล่าวยังไม่เป็นโครงการที่ยั่งยืนอย่างแท้จริง หากกำลังพลยังขาดซึ่งความรู้ ทักษะ และแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่แท้จริง

แนวคิดด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล

1. การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Personal Finance)⁶ หมายถึง การจัดระเบียบการเงินของบุคคลอย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยการรู้จัก จัดหาเงินเข้ามา และใช้จ่ายเงินออกไปอย่างถูกต้อง บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

2. การบริหารการเงินส่วนบุคคล (Financial Literacy) เป็นทักษะชีวิตของบุคคลที่ควรรู้จักวิธีการจัดการเงินที่จะทำให้บุคคลไม่เกิดปัญหาทางการเงิน ที่จะทำใ้บุคคลคนนั้นขาดอิสรภาพทางการเงิน ขาดความมั่นคงทางการเงิน จากสาเหตุดังต่อไปนี้

2.1 การผิดผ่อนการออมเงิน เพราะการไม่มีวินัยในการออมและขาดความตั้งใจจริงในการที่จะออมและการยึดติดความคิดเดิม ๆ ที่ว่าการออมจะต้องออมจากเงินเหลือจากการใช้จ่ายก่อน จากแนวคิดนี้จึงทำให้คนคิดว่าตนเองมีรายได้เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายเป็นวัน ๆ เท่านั้น ไม่มีเงินเหลือเก็บออมเพราะมีรายจ่ายมากจนไม่มีเงินเหลือเก็บ

2.2 การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย สรุ่ยสร่ายเกินตัว เป็นการใช้จ่ายเงินเพื่อความสะดวกสบาย หรือใช้จ่ายซื้อสินค้าหรือบริการเพื่อความมีหน้ามีตาทัดเทียมคนอื่น โดยไม่คำนึงถึงรายได้ที่มีอยู่จนก่อให้เกิดการใช้จ่ายเงินเกินตัวเพราะอยากให้สังคมยอมรับ เพื่อความมีหน้ามีตาในสังคม เป็นต้น

2.3 ดำรงชีวิตด้วยความประมาท เป็นการดำเนินชีวิตเรื่อย ๆ โดยไม่คิดว่าจะมีเหตุการณ์บางอย่างเกิดขึ้นโดยไม่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้าว่าเหตุการณ์นี้จะเกิดขึ้นเมื่อไรในอนาคต เช่น การว่างงาน ธุรกิจล้มเหลว การประสบอุบัติเหตุ การเจ็บป่วย หรือการเสียชีวิต ทำให้มีเงินไม่พอใช้จ่ายกับภาระที่เกิดขึ้นจึงจำเป็นต้องกู้ยืมเงินมาเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อแก้ปัญหาทำให้มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้น ซึ่งคนส่วนใหญ่ไม่คาดคิดไว้ล่วงหน้า เพราะเป็นเรื่องที่ไม่น่าจะเกิดขึ้นกับตัวเอง จึงเป็นการดำเนินชีวิตด้วยความประมาท

2.4 ขาดการวางแผนทางการเงิน บางคนคิดว่าตนเองไม่มีปัญหาทางการเงินเนื่องจากมีฐานะและอาชีพที่มั่นคงแล้ว หรือคิดว่าการวางแผนทางการเงินเหมาะสมสำหรับคนที่ใกล้เกษียณแล้วเท่านั้น หรือเพราะคิดว่าตนเองรายได้น้อยอยู่ไม่มีเงินออม เพราะภาระค่าใช้จ่ายสูงหรือเพราะตนยังไม่มียางยังเรียนไม่จบ เป็นต้น จึงทำให้บุคคลนั้น ๆ ไม่คิดที่จะวางแผนทางการเงินและมีความคิดว่าการวางแผนทางการเงินเป็นเรื่องยุ่งยากและไกลเกินตัว

3. ลักษณะของปัญหาทางการเงินส่วนบุคคล⁷ ประกอบด้วย

3.1 ขาดสภาพคล่องทางการเงิน มีรายได้ไม่พอกับรายจ่ายที่เกิดขึ้น โดยเฉพาะการมีภาระดอกเบี้ยที่ต้องจ่ายทุกเดือน

3.2 มีใบแจ้งหนี้เดือนมาล่วงหน้า สำหรับหนี้ที่ต้องจ่ายในเดือนนี้แต่ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

3.3 ได้รับหนังสือทวงถามการชำระหนี้ หรือหนังสือเตือนจากเจ้าหนี้ เนื่องจากการผิดนัดชำระหนี้ หรือการชำระหนี้ล่าช้ากว่ากำหนดในสัญญาเงินกู้

3.4 เมื่อมีค่าใช้จ่ายจำเป็นเกิดขึ้น หรือแม้กระทั่งค่าใช้จ่ายประจำมักใช้วิธีหยิบยืมเงินจากคนใกล้ชิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นอยู่เสมอ

แนวคิดด้านการวางแผนการเงิน

การวางแผนการเงิน⁸ เป็นแนวคิดที่ทำให้เราเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน ซึ่งควรเริ่มจากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินที่ดี มีวินัยตั้งแต่ช่วงวัยเด็ก เพราะเมื่อเข้าสู่ช่วงวัยทำงานก็จะต้องรู้วิธีการวางแผนและการจัดสรรเงินให้เพียงพอในการใช้จ่ายประจำวัน การใช้จ่ายในอนาคต รวมถึงการเก็บออมเพื่อการเกษียณอายุ ดังนั้น การวางแผนการเงินจึงเป็นแนวคิดสำคัญที่จะทำให้สามารถดำเนินในแต่ละช่วงของชีวิตได้อย่างดี มีสุขภาพทางการเงินที่ดี

การวางแผนการเงิน⁹ เป็นเครื่องมือที่ช่วยเตรียมความพร้อมและนำชีวิตไปสู่ความมั่นคงทางการเงิน จากการปลูกฝังนิสัยการออมและการใช้เงินอย่างสมเหตุสมผล ตั้งแต่วัยเด็กเพื่อบ่มเพาะวินัยทางการเงิน เมื่อเข้าสู่ช่วงวัยทำงานก็จำเป็นต้องรู้วิธีการวางแผนการจัดสรรรายได้ให้เพียงพอกับการออมเงินตามเป้าหมายและรายจ่ายต่าง ๆ อย่างเหมาะสม เมื่อมีครอบครัวจำเป็นต้องดูแลทั้งตนเองและคนในครอบครัว ทำให้ความรับผิดชอบและภาระทางการเงินยิ่งเพิ่มขึ้น การวางแผนทางการเงินจึงมีความสำคัญมากขึ้น แม้กระทั่งเมื่อเกษียณอายุ ก็ยังต้องวางแผนการเงิน เพราะเป็นวัยที่มีรายได้ลดลง แต่ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ยังคงอยู่ หรืออาจสูงขึ้นในบางหมวด เช่น การรักษาพยาบาล ซึ่งหากไม่มีการวางแผนที่ดีก็อาจเกิดปัญหาได้

1. ปัจจัยพื้นฐานของการวางแผนการเงินส่วนบุคคล

1.1 ผู้มีส่วนร่วมในการวางแผน¹⁰ ในครอบครัวใดครอบครัวหนึ่งผู้วางแผนการเงิน คือ หัวหน้าครอบครัวเป็นผู้กำหนดแผนการเงินร่วมกับสมาชิกในครอบครัว จะก่อให้เกิดความผูกพันภายในครอบครัวและยอมรับความเสี่ยงที่อาจจะ

เกิดขึ้นจากการตัดสินใจร่วมกัน ถ้ามีการตัดสินใจนอกเหนือจากแผนการที่วางไว้ก็มักจะมอบให้เป็นการตัดสินใจของผู้นำครอบครัวเพียงผู้เดียว ถ้าเป็นคนโสดก็จะวางแผนทางการเงินด้วยตนเอง

1.2 รายได้ส่วนบุคคล ได้แก่ รายได้ส่วนบุคคลสุทธิบุคคลสุทธิซึ่งเป็นจำนวนเงินรายได้หลังหักภาษีที่สมาชิกภายในครอบครัวมอบให้แก่ครอบครัว ควรวางแผนการเงินให้สอดคล้องกับรายได้สุทธิที่มีอยู่

1.3 วิเคราะห์บันทึกทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์รายการจ่ายเงินซื้อสินค้าและบริการต่าง ๆ ได้มากน้อยเพียงใดและมีการใช้จ่ายเงินไปในทางใดบ้าง เช่น ค่าใช้จ่ายประจำ ค่าใช้จ่ายฉุกเฉิน ค่าใช้จ่ายการศึกษาบุตร เป็นต้น เพื่อช่วยให้การวางแผนทางการเงินในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

2. เป้าหมายชีวิต (Life Goal)

เป้าหมายชีวิตคือ ความต้องการที่ถูกกำหนดไว้ในอนาคตเพื่อเป็นหลักในการดำรงชีวิตอย่างมีคุณภาพ การกำหนดเป้าหมายชีวิตเปรียบเสมือนการมีเข็มทิศนำทางที่จะทำให้เราดำเนินชีวิตอย่างมีทิศทางที่แน่นอนเพื่อให้การดำเนินชีวิตประจำวันและคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นมีความมั่นคง เป้าหมายของชีวิตมี 2 ลักษณะด้วยกันคือ

2.1 เป้าหมายที่เป็นตัวเงินหรือเป้าหมายทางการเงิน (Financial goal) เป็นเป้าหมายที่สามารถกำหนดเป็นตัวเงินได้เช่นต้องการเก็บออมเงินไว้ซื้อบ้านราคา ต้องการเก็บออมเงินซื้อรถยนต์นั่งส่วนบุคคล หรือต้องการเก็บออมเงินไว้สำหรับใช้จ่ายในช่วงเกษียณอายุ สิ่งสำคัญที่จะทำให้บุคคลบรรลุเป้าหมายทางการเงินได้ คือการกำหนดจำนวนเงินที่แน่นอน

2.2 เป้าหมายที่ไม่เป็นตัวเงิน (Non-Financial Goal) เป็นเป้าหมายทางสังคมที่ต้องการให้สมาชิกในครอบครัวมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต้องการช่วยเหลือสังคมให้ได้รับความเป็นธรรมในสังคม เป็นต้น การกำหนดเป้าหมายด้านนี้ไม่สามารถกำหนดเป็นจำนวนเงินที่แน่นอนได้

3. หลักการกำหนดเป้าหมายชีวิต

ลักษณะที่ดีของการกำหนดเป้าหมายทางการเงินหรือเป้าหมายชีวิต¹¹ ต้องเป็นไปตามหลัก SMART ได้แก่

3.1 Specific (S) มีความชัดเจนและเฉพาะเจาะจงและต้องระบุอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรหรือต้องการอะไร หรือจะกล่าวได้ว่า เราต้องทำการกำหนดความต้องการที่มีคุณค่าต่อตนเองไว้อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น การหาลูกค้ารายใหม่ 10% ในระยะเวลา 1 ปี จากตัวอย่างจะเห็นว่ามีการบอกอย่างชัดเจนว่า “ต้องการหาลูกค้ารายใหม่ 10%”

3.2 Measurable (M) คือ เป้าหมายจะต้องสามารถวัดได้ในทางสถิติ (กำหนดเป้าหมายที่จะวัดเป็นเลข) ซึ่งการทำให้เป้าหมายวัดได้ด้วยตัวเลขจะทำให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จ เช่น เพิ่มการซื้อซ้ำของลูกค้าเก่า 20% เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว จากตัวอย่าง จะเห็นว่าใช้ยอดขายของปีที่แล้วมาเป็นตัวเทียบ โดยตั้งเป้าไว้ว่าจะต้องขายให้ได้มากกว่าปีที่แล้ว 20%

3.3 Achievable (A) คือ เป้าหมายจะต้องเป็นเป้าหมายที่สามารถบรรลุผลได้จริง หรือก็คือเป้าหมายที่ตั้ง ต้องตั้งให้มันเป็นไปได้ (ไม่ใช่การตั้งง่าย ๆ ให้สำเร็จ 100%) ตัวอย่างการตั้งเป้าหมายที่ไม่สามารถบรรลุผลได้ (ตั้งเป้าหมายเกินจริง) เช่น ตั้งเป้าว่าจะหาลูกค้าใหม่ให้ได้ 1 ล้านคน ในระยะเวลา 1 ปี จะเห็นว่า จากตัวอย่างจะเป็นการตั้งเป้าหมายที่ไม่ถูกหลัก คือ การที่หาลูกค้าใหม่ 1 ล้านคนใน 1 ปี ซึ่งโดยปกติแล้วธุรกิจนี้เป็นเรื่องที่ไม่สามารถทำได้

3.4 Realistic (R) คือ การที่เป้าหมายจะต้องสอดคล้องกับความเป็นจริง เป็นการตั้งเป้าหมายให้สมเหตุสมผลกับสิ่งที่เป็นอยู่หรือสถานการณ์ที่เป็นอยู่ขององค์กร โดยสมมติว่า บริษัทกำลังเกิดวิกฤติด้านการเงิน ดังนั้นบริษัทจึงควรที่จะตั้งเป้าหมายที่เกี่ยวกับการฟื้นฟู อย่างเช่น การตั้งเป้าว่าจะลดความผิดพลาดในการผลิตเพื่อลดต้นทุนลง

3.5 Time bound (T) หมายถึง การตั้งเป้าหมายที่ดีจะต้องมีการกำหนดช่วงระยะเวลาในการวัดผลที่ชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น 1 เดือน 1 ไตรมาส หรือ 1 ปี

ตัวอย่างเช่น เพิ่มยอดขาย 10% ภายในระยะเวลา 1 ปี จากตัวอย่าง ระยะเวลาที่ถูกตั้งไว้ อย่างชัดเจน คือ ภายในระยะเวลา 1 ปี

4. ประเภทของเป้าหมายชีวิตหรือเป้าหมายทางการเงิน¹²

4.1 เป้าหมายระยะสั้น (Short-Term Goal) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่สามารถทำให้สำเร็จได้ภายในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี อาจเป็นเป้าหมายที่มีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตหรือไม่ก็ได้ เช่น ต้องการเงินสำหรับค่ารักษาพยาบาลเนื่องจากเจ็บป่วย ต้องการเก็บออมเงินเพื่อซื้อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ภายใน 6 เดือน เป็นต้น

4.2 เป้าหมายระยะยาว (Long-term Goal) เป็นการกำหนดเป้าหมายที่สามารถทำให้สำเร็จได้เมื่อใช้ระยะเวลานานมากกว่า 1 ปี เช่น ต้องการเก็บออมเงินไว้ซื้อบ้านที่อยู่อาศัย ต้องการเก็บออมเงินไว้เพื่อจ่ายยามเกษียณ เป็นต้น

5. การแบ่งช่วงอายุ/ช่วงชีวิต (Life cycle) กับการวางแผนทางการเงิน

ช่วงอายุของบุคคลแต่ละช่วง¹³ จะมีผลต่อความสามารถในการหารายได้ และการใช้จ่ายเงินแตกต่างกันตามภาวะความรับผิดชอบของบุคคล ดังนั้นช่วงชีวิตจึงนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่ต้องพิจารณาในการวางแผนทางการเงิน ช่วงอายุของบุคคล แบ่งออกเป็น 3 ช่วง ได้แก่

5.1 ช่วงเริ่มทำงานหรือช่วงสะสมทุนทรัพย์ เป็นช่วงตั้งแต่เริ่มทำงานถึงอายุประมาณ 54 ปี เป็นช่วงอายุที่มีรายได้น้อยสม่ำเสมอในระยะแรกและรายได้จะเพิ่มขึ้นตามความรับผิดชอบและอายุงานที่เพิ่มขึ้น ส่วนรายจ่ายของบุคคลในช่วงอายุนี้นี้จะมีรายจ่ายค่อนข้างมากเพราะเป็นช่วงที่สร้างฐานะของครอบครัว มีภาระในการสร้างครอบครัว จะเริ่มซื้อทรัพย์สินต่าง ๆ เพื่อสร้างฐานะให้แก่ครอบครัว เช่น รถยนต์ บ้าน เครื่องอำนวยความสะดวก เป็นต้น

5.2 ช่วงก่อนปลดเกษียณ ได้แก่ ช่วงอายุตั้งแต่ 55 – 59 ปี เป็นช่วงที่มีความสามารถหารายได้สูงที่สุด เนื่องจากบุคคลมีฐานะมั่นคง ส่วนรายจ่ายจะลดเพราะบุตรสำเร็จการศึกษา ทำงานหาเลี้ยงตนเองได้และมีฐานะมั่นคง และหนี้สินลดลงจึงทำให้มีเงินเหลือไว้สำหรับลงทุนมากขึ้น และควรเก็บออมเงินบางส่วนสำรองไว้ใช้สำหรับช่วงเกษียณอายุทำงานด้วย จึงควรวางแผนการเงินเกี่ยวกับการลงทุนเพื่อเกษียณอายุ ซึ่งควรมี

การวางแผนล่วงหน้าก่อนเกษียณอายุอย่างน้อย 5 ปี เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอย่างปกติสุขได้ ดังนั้นผู้ที่จะปลดเกษียณต้องสำรวจฐานะทางเศรษฐกิจก่อนปลดเกษียณว่าในปีเกษียณนั้น มีทรัพย์สิน หนี้สิน และรายได้ รายจ่ายเท่าใด

5.3 ช่วงหลังเกษียณอายุ (ปลดเกษียณแล้ว) ได้แก่ผู้มีอายุตั้งแต่ 60 ปี ขึ้นไปความสามารถหารายได้ลดลงจึงต้องใช้ทรัพย์สินที่ได้สะสมและการลงทุนไว้ ผู้เกษียณจะมีแหล่งรายได้มาจากเงินบำเหน็จ บำนาญ เงินสะสม เงินประกันสังคม รายได้จากการลงทุนด้านรายจ่ายส่วนใหญ่เป็นรายจ่ายในชีวิตประจำวัน ค่าดูแลสุขภาพ/รักษาพยาบาล หรือการพักผ่อนท่องเที่ยว การวางแผนทางการเงินส่วนบุคคลในช่วงอายุนี้นี้จะเกี่ยวกับการวางแผนลงทุนและการวางแผนจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน

ซึ่งจากการศึกษาการวางแผนทางการเงินดังกล่าว สามารถกล่าวได้ว่า การวางแผนทางการเงินมีความสำคัญต่อบุคคลอย่างยิ่งในทุกช่วงชีวิต เนื่องจากการวางแผนทางการเงินที่ดีจะสามารถทำให้บุคคลมีฐานะทางการเงินที่มีอิสรภาพ สามารถใช้จ่ายได้อย่างคล่องตัว และมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ซึ่งการมีอิสรภาพทางการเงินนี้เองที่จะสามารถทำให้บุคคลสามารถขจัดปัญหาทางการเงินต่าง ๆ ออกไปจากวงจรชีวิตตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ เกิดประสิทธิภาพ และสร้างประสิทธิผลให้เกิดขึ้นแก่องค์กรและหน่วยงาน

การบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก: ปัญหา สาเหตุ และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีในเรื่องของการบริหารการเงินส่วนบุคคล ยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ 20 ปี ยุทธศาสตร์ของกองทัพบกด้านกำลังพล และการศึกษาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลและครอบครัวของกองทัพบก รวมถึงโครงการแก้ไขปัญหานี้สินของกำลังพลกองทัพบก ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2564 พบว่ากำลังพลส่วนใหญ่ของกองทัพบก มีปัญหาในด้านการบริหารการเงินส่วนบุคคล ส่วนใหญ่เป็นปัญหาในลักษณะการขาดสภาพคล่องทางการเงิน เนื่องจากกำลังพลที่เข้าร่วมโครงการส่วนใหญ่ มีรายได้สุทธิเหลือไม่ถึง 1 ใน 3 หรือมีรายได้สุทธิเหลือไม่ถึง 5,000 บาทต่อเดือน จึงทำให้กำลังพลขาดอิสรภาพทางการเงิน ขาดความเชื่อถือในสังคมตลอดจนเกิดความเครียด และ

ก่อให้เกิดปัญหาต่อตนเอง ครอบครัว และหน่วยงานที่สุด ก่อให้เกิดการขาดประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติงาน และอาจก่อให้เกิดภัยร้ายต่าง ๆ ตามมาเป็นลำดับ ทั้งภัยต่อตนเอง ต่อครอบครัว เพื่อนร่วมงาน และต่อสังคม ดังที่จะเห็นจากข่าวที่ปรากฏในหน้าหนังสือพิมพ์ สื่อโซเชียลต่าง ๆ มากมาย ซึ่งประเด็นปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบกนั้นเกิดจาก

1. การมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ประกอบมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จนเป็นหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ โดยส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากการที่เป็นข้าราชการทหารได้รับค่าตอบแทน (เงินเดือน) ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเอกชน และไม่มีการหารายได้เสริมอย่างเป็นรูปธรรมเพราะมีข้อจำกัดด้านเงินทุนและเครือข่ายทางธุรกิจ ประกอบกับมีพฤติกรรมการใช้จ่ายเกินตัว จากทัศนคติในการใช้เงินที่ไม่ถูกต้องและมีการบริโภคนิยม ส่งผลทำให้เกิดหนี้สินจากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น ซึ่งนำไปสู่ความวิตกกังวลจากการมีหนี้สินและการถูกติดตามทวงถามหนี้จนส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีของกำลังพลและครอบครัว

2. การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคล สาเหตุเกิดจากไม่เคยมีหน่วยงานใดให้ความรู้เรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคล หรือหากมีก็ไม่ได้เป็นเรื่องที่กำลังพลให้ความสนใจฟังเท่าที่ควรเพราะคิดว่าเป็นเรื่องยากไม่สามารถทำตามอย่างได้ จึงทำให้ไม่ทราบวิธีการบริหารเงินที่ถูกต้อง เช่น จะบริหารหนี้สินที่มีอย่างไรให้ลดภาระค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยได้ จะออมอย่างไรให้ได้ผลประโยชน์สูงสุด จะบริหารเงินอย่างไรให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดทางภาษี

3. การเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่ายเกินไป สาเหตุเกิดจากการมีสวัสดิการของหน่วยงานในกองทัพบก ให้อำนาจเงินหลายแหล่งมากเกินไป รวมถึงขาดการควบคุมการเข้ามาเสนอการให้กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินต่าง ๆ จึงทำให้มีพฤติกรรมกู้ยืมเงินง่าย โดยมีความรู้สึกว่าเป็นสิทธิพิเศษที่ควรใช้บริการ และมียอดผ่อนชำระคืนต่อเดือนน้อย เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยต่ำ และผ่อนชำระได้ระยะยาว

ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาโครงการการแก้ไขปัญหานี้สินของกำลังพลกองทัพบก ทำให้ทราบว่ากองทัพบกได้รับผลกระทบจากปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคล

บุคคลของกำลังพลกองทัพบกจากศักยภาพในการปฏิบัติงานที่ลดลง ทำให้ประสิทธิภาพของงานลดลง จึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาวิธีการที่จะทำให้กำลังพลได้เรียนรู้ทักษะการจัดการหรือการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อจัดหาเงินรายได้ที่จะนำมาใช้ดำรงชีพ ขณะเดียวกันก็ต้องหาวิธีการในการใช้จ่ายเงิน การออมและการลงทุนให้มีประสิทธิภาพ นำมาซึ่งการมีอิสรภาพทางการเงิน กล่าวคือ อิสรภาพพอที่จะเลือกใช้ชีวิต เลือกอาชีพ แบบที่ตนต้องการ ไม่เป็นกังวลในเรื่องการใช้จ่ายเงินว่าจะไม่เพียงพอที่จะใช้ โดยคณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินของกำลังพลกองทัพบก ได้มีการสนับสนุนแนวทางการแก้ไขปัญหการบริหารการเงินส่วนบุคคล¹⁴ ซึ่งจะต้องให้มีความครอบคลุมในเรื่อง

1. การหารายได้ (Earning) กล่าวคือ การหารายได้เพิ่ม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการใช้จ่าย เช่น กำลังพลบางคนอาจใช้เวลาออกราชการไปหารายได้ ซึ่งในกรณีนี้ ในบางพื้นที่ของกองทัพบกจะสนับสนุนกำลังพลให้ใช้พื้นที่ว่างมาทำประโยชน์โดยการปลูกผักสวนครัว เลี้ยงสัตว์ เพื่อนำผลที่ได้ไปบริโภค หากเหลือจากการบริโภคสามารถนำไปขายได้ เป็นต้น

2. การใช้จ่ายเงิน (Spending) การให้ความรู้แก่กำลังพล ในการจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อทราบถึงรายได้ที่จะเข้ามาในแต่ละเดือน ค่าใช้จ่ายจำเป็นภายในครอบครัว กล่าวคือ หากกำลังพลรู้ถึงศักยภาพในการใช้จ่ายเงินในแต่ละเดือน ก็จะทำให้กำลังพลสามารถวางแผนการใช้จ่ายเงินได้ดีขึ้น

3. การออมเงิน (Saving) เมื่อมีการวางแผนการใช้จ่ายเงิน และรู้ว่าในแต่ละเดือนตนเองมีศักยภาพในการใช้จ่ายอย่างไร และได้มีการหารายได้เข้ามาเพิ่ม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเงินภายในครัวเรือน และต้องเน้นให้กำลังพลได้รู้จักการออมเงินเพื่ออนาคต ซึ่งลักษณะการออมเงินนี้มีหลายวิธีขึ้นอยู่กับวิธีการและการยอมรับความเสี่ยงของกำลังพลแต่ละคน

4. การลงทุน (Investing) สิ่งหนึ่งที่เราควรคำนึงถึง คือ เราจะจัดการกับเงินเหลือใช้อย่างเหมาะสมได้อย่างไร เพื่อให้ดอกเบี้ยเพิ่มมากขึ้น โดยทั่วไปเราจะเก็บในรูปแบบการออมเงินหรือการซื้อทองรูปพรรณ ทองแท่ง หรือที่ดินเก็บไว้ ซื้อพันธบัตรรัฐบาล หุ้นกู้ หุ้น หรือหลักทรัพย์อื่น ๆ ก็จะเข้าลักษณะที่เรียกว่า “การลงทุน” เครื่องมือสำหรับการออมโดยการนำเงินไปฝากธนาคาร ซึ่งมีทั้งบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ หรือบัญชี

เงินฝากประจำ ซึ่งถูกมองว่าสะดวก ปลอดภัย และมั่นคง แต่ผลตอบแทนที่ได้ (ดอกเบี้ย) ไม่สูงนัก คนส่วนใหญ่จึงเลือกที่จะจัดสรรเงินในรูปแบบการลงทุน ซึ่งปัจจุบัน การลงทุนมีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบของการลงทุนในพันธบัตรรัฐบาลที่มีความเสี่ยงต่ำ ผลตอบแทนน้อย หรือจะเป็นการลงทุนในรูปกองทุน หรือการลงทุนในรูปแบบของสกุลเงินดิจิทัล คริปโตเคอร์เรนซี (Cryptocurrency) หรือที่จะรู้จักในชื่อ บิตคอยน์ (Bitcoin) นั้นเอง และไม่ว่าเราจะเลือกลงทุนในแบบใดก็ควรที่จะเรียนรู้วิธีการลงทุน และการยอมรับความเสี่ยงให้ดีก่อนการเลือกการลงทุน เพื่อความรอบคอบและสร้างชีวิตทางการเงินที่ดีต่อไป

แต่อย่างไรก็ตาม ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพล ประกอบด้วย

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน กล่าวคือ การที่กำลังพลร่วมสมัครใจที่จะวางแผนทางการเงินเพื่อการเพิ่มรายได้ลดภาระรายจ่ายและแก้ไขปัญหาหนี้สิน
2. รายได้ส่วนบุคคล กล่าวคือ กำลังพลกองทัพบกส่วนใหญ่เป็นผู้มีรายได้น้อย ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่มีอยู่ จึงควรวางแผนการเงินให้มีความสอดคล้องกับรายได้สุทธิ
3. การวิเคราะห์บันทึกทางการเงิน กล่าวคือ กำลังพลควรมีการวิเคราะห์รายการสินค้าที่จะซื้อว่ามีความจำเป็น สมควรมากน้อยเพียงใด มีการวางแผนค่าใช้จ่ายล่วงหน้า และควรจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเป็นการสร้างวินัยทางการเงินให้แก่กำลังพลและครอบครัว

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบต่อปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก ประกอบด้วย

1. สภาพแวดล้อมภายนอก เป็นปัจจัยที่เราควบคุมไม่ได้ และถือได้ว่าปัจจัยดังกล่าวเป็นปัจจัยระดับมหภาค ซึ่งเราไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้ผลส่งผลกระทบโดยตรง ไม่ว่าจะเป็น ปัจจัยจากสถานะเศรษฐกิจ ซึ่งปัจจุบัน สถานะเศรษฐกิจประเทศไทยอยู่ในระดับ

เงินเพื่อ ซึ่งไม่ใช่เป็นสภาวะเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่อเฉพาะประเทศไทย แต่ยังเป็นปัญหาไปทั่วโลกเลยก็ว่าได้ ทั้งนี้อาจมีผลพวงมาจากการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ซึ่งการแพร่ระบาดนี้ส่งผลกระทบยาวนานมากกว่า 2 ปี ทำให้ทั่วโลกได้รับผลกระทบทั้งสภาพเศรษฐกิจ และสภาพทางสุขชีวะอนามัยของประชากรโลกเลยก็ว่าได้ นอกจากนี้ ยังมีผลกระทบจากการทำสงครามทางการเมือง สงครามการค้า และสงครามโลกที่มีการรบกันระหว่างยูเครนและรัสเซีย ส่งผลให้น้ำมันเชื้อเพลิง ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในด้านต่าง ๆ ของการดำรงชีวิตของมนุษย์ที่มีการปรับราคาสูงขึ้น ส่งผลกระทบทั้งการขนส่ง ค่าครองชีพที่สูงขึ้น นอกจากนี้ ยังมีภัยธรรมชาติอีกมากมายที่ทำให้การดำรงชีพของกำลังพลได้รับผลกระทบ สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ จึงส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของกำลังพลเป็นอย่างมาก อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

2. สภาพแวดล้อมภายใน เป็นปัจจัยที่เราควบคุมได้ ซึ่งปัจจัยนี้เป็นปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อสถานะทางการเงินของเรา ที่เราสามารถกำหนดด้วยตัวเองได้ โดยปัจจัยทางบวก ที่ทำให้สถานะการเงินของเรามีความมั่นคงและมั่นคง ทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้ เช่น การบริหารการใช้จ่ายและหนี้สิน การมีวินัยในการออม การวางแผนป้องกันความเสี่ยง การลงทุนเพื่อต่อยอด และปัจจัยทางลบ ทำให้เกิดความเสี่ยงล้มเหลวทางการเงิน เช่น การใช้จ่ายฟุ่มเฟือย มีหนี้สินมากเกินไป ลงทุนในสิ่งที่ตัวเองไม่มีความรู้ รวมไปถึงการเสี่ยงโชค การพนัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นรอยร้าวของเงินออม ซึ่งเราสามารถหลีกเลี่ยงได้

3. โอกาส สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกิดกล่าวมาแล้วข้างต้น จากปัจจัยต่าง ๆ หากเรารู้จักพลิกวิกฤตต่าง ๆ ให้เป็นโอกาส ก็จะทำให้เรามีรายได้ และสามารถก้าวข้ามปัญหาที่เกิดขึ้นได้ ซึ่งหากเรามีการวางแผนการเงินที่ดี วางแผนรายจ่ายที่เหมาะสม และมีการสำรองเงินเพื่อกรณีฉุกเฉิน รวมทั้งมีการหารายได้เพิ่ม ก็จะทำให้กำลังพลสามารถรอดพ้นวิกฤตต่าง ๆ ไปได้ ซึ่งหนึ่งในการหารายได้เพิ่มที่หลาย ๆ คน เลือกใช้เพื่อเป็นโอกาสในการเพิ่มรายได้ อย่างเช่น การประกอบอาชีพผ่านช่องทางธุรกิจออนไลน์ การลงทุนในการออมผ่านแผนการประกันชีวิต เป็นต้น

4. อุปสรรค สำหรับอุปสรรคสำคัญในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ประกอบด้วย ความซื่อสัตย์ต่อตนเอง วินัยทางการเงิน กล่าวคือ บุคคลส่วนใหญ่ มักจะขาด

วินัยทางการเงิน จากความอยากที่จะบริโภคเกินความจำเป็น หรือใช้จ่ายฟุ่มเฟือย และขาดเป้าหมายที่ชัดเจนในการบริหารการเงินส่วนบุคคล ซึ่งสิ่งเหล่านี้ทำให้กำลังพลกองทัพบกไม่สามารถก้าวผ่านปัญหาเดิม ๆ และแก้ไขปัญหานี้สิ้นไปได้

แนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก

ดังนั้น กำลังพลกองทัพบกที่มีปัญหาดังกล่าวข้างต้น จึงควรมีแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ดี เพื่อรองรับสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งสภาพแวดล้อมภายนอกที่เราควบคุมไม่ได้ และสภาพแวดล้อมภายในที่เราควบคุมได้ ซึ่งแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก มีแนวทางดังนี้

1. ให้ความรู้และปลูกฝังทัศนคติในการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมค่าใช้จ่าย และการวางแผนด้านการเงิน โดยเน้นที่กำลังพลในสังกัดกองทัพบก เป็นสำคัญ
2. ส่งเสริมการหารายได้เสริมให้แก่กำลังพล โดยการให้ความรู้ด้านวิชาชีพ เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กำลังพล เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กับกำลังพล
3. หาแหล่งกักเก็บเงินเพื่อปลดหนี้สินนอกระบบ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ และผ่อนชำระในระยะยาว ตามความสามารถในการชำระหนี้ของแต่ละบุคคล

บทที่ 3

อภิปรายผล

จากวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก และหาแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ซึ่งผู้วิจัยสามารถอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

1. ปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก พบว่า การมีรายได้น้อย ไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่เกิดขึ้น ทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องทางการเงิน ประกอบกับมีการใช้จ่ายฟุ่มเฟือย จนเป็นหนี้ทั้งในระบบและนอกระบบ การขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคล และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่ายเกินไป

สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิรุณรัตน์ ตั้งสำเริงวงศ์¹⁵ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาวินัยทางการเงินอย่างบูรณาการเพื่อข้าราชการกองทัพบกด้วยหลักการบริหารเงิน ที่ ได้กล่าวไว้ว่า ปัญหา สาเหตุ และผลกระทบหลัก ๆ ของการขาดวินัยทางการเงินในปัจจุบัน สามารถสรุปได้ 3 ประเด็น คือ การมีรายได้น้อยไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จนเป็นหนี้ทั้งในและนอกระบบ เนื่องจากได้รับค่าตอบแทน (เงินเดือน) ค่อนข้างน้อยหากเปรียบเทียบกับภาคเอกชน และไม่มีการหารายได้เสริม แต่ใช้จ่ายฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็นจากการมีทัศนคติต่อการใช้เงินที่ไม่ถูกต้องตามสื่อและลัทธิบริโภคนิยม ซึ่งส่งผลให้ขาดความระมัดระวังในการตัดสินใจใช้เงินซื้อของที่ไม่จำเป็นและก่อให้เกิดหนี้สินจากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น อันนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี เกิดความวิตกกังวลจากการมีหนี้สิน และการถูกติดตามหนี้ จนส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ซึ่งอาจจะยกระดับไปเป็นการคอร์ปชั่นในอนาคต การขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารเงิน เนื่องจากไม่เคยมีหน่วยงานใดทั้งในและนอกกองทัพบก มาให้ความรู้เรื่องการบริหารเงิน จึงทำให้ไม่ทราบวิธีการบริหารเงินที่ถูกต้อง และการเข้าถึงแหล่งเงินกู้ได้ง่ายเกินไป เนื่องจากมีสวัสดิการให้กู้เงินจากหน่วยงานนอกกองทัพบก จึงทำให้ข้าราชการกองทัพบก สามารถกู้ยืมเงินได้ง่าย และเกินความจำเป็น

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันเอก อำนวย คำวิเศษ¹⁶ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางแก้ปัญหาหนี้สินของนายทหารชั้นประทวนสังกัดหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทาง อากาศกองทัพบก กล่าวไว้ว่า แนวทางการแก้ปัญหาหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทางอากาศกองทัพบก จากสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และความเป็นจริงทางด้านวัตถุนิยมที่เพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อสภาพเป็นอยู่และการ ดำเนินชีวิตในปัจจุบันของนายทหารชั้นประทวนสังกัดหน่วยบัญชาการป้องกันภัยทาง อากาศกองทัพบก ซึ่งเป็นกำลังพลส่วนใหญ่ของหน่วยและถือเป็นกำลังหลักในการปฏิบัติ ภารกิจของหน่วย ให้สำเร็จลุล่วงตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยเหนือ ต่างก็ประสบ ปัญหาจากวิกฤติดังกล่าว เนื่องจากสถานะทางการเงินของนายทหารชั้นประทวนแต่ละคน ไม่เท่ากัน ประกอบกับเงินได้รายเดือนของนายทหารชั้นประทวนค่อนข้างน้อยไม่เพียงพอ กับรายจ่าย ต้องมีการกู้หนี้ยืมสินจากแหล่งเงินทุนต่าง ๆ ทั้งในระบบและนอกระบบเพื่อ นำมาพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัวให้ดำรงชีพอยู่ในสังคมอย่างมีหน้ามีตา จนเป็นภาระหนี้สินตามมาในที่สุด ทำให้ขาดความมุ่งมั่นทุ่มเท พลังกายพลังใจในการร ปฏิบัติงานอย่างเต็มที่และเกิดความเครียดและวิตกกังวลในระหว่างปฏิบัติงาน จนทำให้มี ผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานอยู่ในเกณฑ์ต่ำ และก่อให้เกิดผลเสียต่อหน่วยงานได้ ดังนั้นแนวทางจัดการหนี้สินที่ไม่ก่อให้เกิดภาระหนี้สินของนายทหารชั้นประทวน ก็ด้วย การสร้างค่านิยมและจิตสำนึกของการประหยัด การออม มีการวางแผนการใช้จ่ายเงินที่ดี คุ่มค่าเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของ พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ในหลวงรัชกาลที่ 9 ไป เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขในสังคมปัจจุบันต่อไป

2. ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนา ศักยภาพของกำลังพล ประกอบด้วย การมีส่วนร่วมในการวางแผน การวางแผนการใ้ ใช้จ่ายให้สอดคล้องกับรายได้ส่วนบุคคล และการวิเคราะห์ บันทึกทางการเงิน กล่าวคือ กำลัง พลควรมีการวิเคราะห์รายการสินค้าที่จะซื้อว่ามีความจำเป็น สมควรมากน้อยเพียงใด มี การวางแผนค่าใช้จ่ายล่วงหน้า และควรจัดทำบัญชีครัวเรือน เพื่อเป็นการสร้างวินัยทาง การเงินให้แก่กำลังพลและครอบครัว

สอดคล้องกับงานวิจัยของ พันเอก สุรศิษฐ์ กิจพิทักษ์¹⁷ ได้ศึกษาเรื่อง แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกรม ยุทธศึกษาทหารบก กล่าวไว้ว่า กรมยุทธศึกษาทหารบกได้ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิต กำลังพลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาโดยตลอด เป็นไปตามนโยบายของ กองทัพบก คือ มีการประชาสัมพันธ์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างกว้างขวาง มีการจัดให้มีการศึกษา อบรมหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้แก่กำลังพลและ ครอบครัวได้เข้าใจอย่างจริงจัง มีกิจกรรมให้กำลังพล ลด ละ เลิก อบายมุข และดำรงชีวิต อย่างพอมีพอกิน มีโครงการจัดสอนหลักสูตรการเสริมรายได้แก่ครอบครัวของกำลังพล เช่น หลักสูตรสอนตัดผม ฯลฯ มีกิจกรรมส่งเสริมให้กำลังพลและครอบครัว มีรายได้จุนเจือ ครอบครัวเพิ่มขึ้น เช่น จักรยานยนต์รับจ้าง ฯลฯ มีมาตรการช่วยเหลือกำลังพลที่มีปัญหา หนี้สิน ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ผู้บังคับหน่วยเป็นที่พึ่ง ที่ปรึกษา ช่วยเหลือกำลังพลได้ ทุกระดับ เพื่อให้อยู่ร่วมกับสังคมภายนอกได้อย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี จัดกิจกรรมเศรษฐกิจ พอเพียงที่เป็นรูปธรรมอย่างเป็นระบบในหน่วย เช่น กิจกรรมส่งเสริมให้ประหยัด อดออม โดยเชิญ บมจ.ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) มาบรรยาย มีการบริหารจัดการพื้นที่ว่าง เปล่าของหน่วยให้ใช้ประโยชน์ได้อย่างเป็นรูปธรรมทั้งการเกษตร และพืชผักสวนครัว ซึ่ง สอดคล้องกับแนวทางการส่งเสริมการหารายได้ให้แก่กำลังพล โดยการให้ความรู้ด้าน วิชาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กำลังพล เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กับกำลังพล

3. แนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของ กำลังพลกองทัพบก ได้แก่ การให้ความรู้และปลูกฝังทัศนคติในการดำรงชีวิต ส่งเสริมการ หารายได้เสริมนอกเวลาราชการ และมีโครงการร่วมกับสถาบันการเงิน เพื่อหาแหล่งกู้ยืม เงิน เพื่อรวมหนี้และปลดหนี้สินนอกระบบ โดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ

สอดคล้องกับ ธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ได้บรรยายเรื่องความรู้ทาง การเงินส่วนบุคคล¹⁸ กล่าวว่า สถานการณ์หนี้ครัวเรือนไทยปัจจุบันมีสูงถึง 80% ของ รายได้รวมของประเทศ ปัจจุบันคนไทยเป็นหนี้ตั้งแต่อายุยังน้อยโดย 50% ของคนอายุ 30 ปีเป็นหนี้ และ 1 ใน 5 เป็นหนี้เสีย ในปัจจุบันคนไทยกว่า 50% หวังพึ่งลูกหลานในวัย เกษียณ และผลการสำรวจจากองค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนายัง พบว่าคนไทยมีความรู้ทางการเงินต่ำกว่าค่าเฉลี่ยมาตรฐานสากลอยู่ที่ลำดับที่ 17 จาก 30

ประเทศ ซึ่งถือได้ว่าความไม่รู้ทางการเงินเป็นปัญหาสำคัญของประเทศไทย ซึ่งแนวทางที่สำคัญในการหาทางออกและเครื่องมือที่สำคัญของปัญหาดังกล่าวจึงประกอบด้วย 1) ความรู้ทางการเงิน 2) สวัสดิการที่พอดี และ 3) การสนับสนุนให้มีอาชีพเสริม ทั้งนี้ การให้ความรู้ทางการเงินควรให้ความรู้ในเรื่อง 1) การออมให้ได้ 2) กู้เมื่อจำเป็น 3) ป้องกันความเสี่ยง และ 4) ลงทุนเพื่ออนาคต ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ทั้งในเรื่อง 1) ให้ความรู้และปลูกฝังทัศนคติในการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการใช้จ่าย และการวางแผนด้านการเงิน โดยเน้นที่กำลังพลในสังกัดกองทัพบกเป็นสำคัญ 2) ส่งเสริมการหารายได้ให้แก่กำลังพล โดยการให้ความรู้ด้านวิชาอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กำลังพล เพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กับกำลังพล 3) หาแหล่งกักเก็บเงินเพื่อลดหนี้สินนอกระบบโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ และผ่อนชำระในระยะยาว ตามความสามารถในการชำระหนี้ของแต่ละบุคคล

บทที่ 4

บทสรุป

การศึกษาแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบกที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยสำคัญในการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก และหาแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ซึ่งผู้วิจัยได้ทำการศึกษาจากปัญหาการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบก ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก และแนวทางในการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนาศักยภาพกำลังพลกองทัพบก สรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า การบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลกองทัพบกมีปัญหา สาเหตุ และผลกระทบหลายด้านอันเนื่องมาจากการขาดวินัยทางการเงิน รายละเอียดตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สรุปปัญหา สาเหตุ และผลกระทบจากการขาดวินัยทางการเงินของกำลังพลกองทัพบก

ปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ
1. การมีรายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จนเป็นหนี้ทั้งในและนอกระบบ	ได้รับค่าตอบแทน (เงินเดือน) ค่อนข้างน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาคเอกชน และไม่มีการหารายได้เสริมอย่างเป็นทางการ	เกิดหนี้สินจากรายจ่ายที่ไม่จำเป็น นำไปสู่ความวิตกกังวลและการถูกติดตามหนี้จนส่งผลกระทบต่อปฏิบัติงานและคุณภาพชีวิต

ตารางที่ 1 สรุปปัญหา สาเหตุ และผลกระทบจากการขาดวินัยทางการเงินของกำลังพล กองทัพบก (ต่อ)

ปัญหา	สาเหตุ	ผลกระทบ
2. การขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่อง การบริหาร การเงิน	ไม่เคยมีหน่วยงานใดให้ความรู้ เรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคล	ไม่ทราบวิธีการบริหารเงินที่ ถูกต้อง เช่น การบริหารหนี้สิน การออม การบริหารเงินอย่างไร ให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุดทาง ภาษี
3. การเข้าถึง แหล่งเงินกู้ได้ง่าย เกินไป	มีสวัสดิการของหน่วยงานใน กองทัพบกและนอกกองทัพบก ให้กู้เงินหลายแหล่งมากเกินไป	ดึงดูดให้คนมีพฤติกรรมกู้ยืมเงิน ง่าย โดยมีความรู้สึกว่าเป็นสิทธิ พิเศษที่ควรใช้บริการ

โดยผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลเพื่อการพัฒนา ศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ดังนี้

1. ให้ความรู้และปลูกฝังทัศนคติในการดำรงชีวิต การปรับเปลี่ยน พฤติกรรมการใช้จ่าย และการวางแผนด้านการเงิน โดยเน้นที่กำลังพลในสังกัดกองทัพบก เป็นสำคัญ

2. ส่งเสริมการหารายได้เสริมให้แก่กำลังพล โดยการให้ความรู้ด้านวิชาชีพ เสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่กำลังพล และเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมให้กับกำลังพล

3. หาแหล่งกู้ยืมเงินเพื่อปลดหนี้สินนอกระบบโดยคิดอัตราดอกเบี้ยต่ำ และ ผ่อนชำระในระยะยาว ตามความสามารถในการชำระหนี้ของแต่ละบุคคล

ข้อเสนอแนะการวิจัย

จากบทสรุปหรือข้อค้นพบต่อแนวคิดการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผล ต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ผู้วิจัยขอให้ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. กองทัพบกควรจัดกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้กำลังพลมีองค์ความรู้ในด้ว นการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างเป็นรูปธรรม

2. กองทัพบกควรขยายโครงการแก้ไขปัญหานี้สิน และสนับสนุนการเพิ่มรายได้ครัวเรือนให้แก่กำลังพลให้ครบทุกหน่วยขึ้นตรง เพื่อสนับสนุนให้กำลังพลมีรายได้เสริม ซึ่งจะส่งผลต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานที่เพิ่มมากขึ้น

3. กองทัพบกควรประสานความร่วมมือหรือร่วมลงนามในบันทึกข้อตกลงกับหน่วยงานภายนอกในการสนับสนุนโครงการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลในสังกัดกองทัพบก เช่น กองทัพบกร่วมกับ สถาบันทางการเงิน และ ธนาคารแห่งประเทศไทย ในการจัดโครงการให้ความรู้เชิงบูรณาการในการจัดการการเงินส่วนบุคคล เพื่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของกำลังพลกองทัพบก หรือโครงการสร้างการลงทุนในการหารายได้เสริมให้แก่กำลังพลกองทัพบก เป็นต้น

4. ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงของกองทัพบก ควรกำหนดนโยบายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลกองทัพบกให้มีคุณภาพการดำรงชีวิตที่ดี ปลอดภัย

5. ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงควรสร้างค่านิยมเชิงบวกในการส่งเสริมให้กำลังพลกองทัพบกมีรายได้เสริมในทุกช่องทางที่ถูกต้องและเหมาะสม เช่น การอนุญาตให้กำลังพลและครอบครัวใช้ประโยชน์ในพื้นที่ว่างเปล่าเพื่อปลูกผักปลอดสารพิษ เลี้ยงสัตว์ เศรษฐกิจ และสร้างช่องทางเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าสู่ชุมชน เพื่อให้กำลังพลและครอบครัวมีรายได้เสริม และชุมชนได้บริโภคผักปลอดสารพิษ หรือสัตว์ปลอดโรค ในราคาย่อมเยา เป็นต้น

6. ผู้บังคับบัญชาในระดับสูงควรต้องกำหนดนโยบายในการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้ความรู้ในเรื่องการบริหารการเงิน และร่วมกันรณรงค์ปลูกจิตสำนึกในการวางแผนทางการเงิน เพื่อสร้างรายได้เสริมและลดรายจ่ายที่ไม่จำเป็น รวมทั้งการสร้างค่านิยมลดการบริโภคนิยม อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

7. หน่วยงานในสังกัดกองทัพบกควรมีการจัดทำแผนการอบรมให้ความรู้แก่กำลังพลในเรื่องการบริหารการเงินส่วนบุคคลอย่างต่อเนื่อง และควรมีการประเมินผลการจัดกิจกรรมในเรื่องการให้ความร่วมมือของกำลังพลที่เข้ารับการอบรมว่าได้รับประโยชน์จากการอบรมมากน้อยเพียงใด

8. หน่วยงานในสังกัดกองทัพบกควรจัดทำการประเมินสถานภาพทางการเงินส่วนบุคคลของกำลังพลในสังกัด เพื่อนำเข้าร่วมในโครงการแก้ไขปัญหานี้สิน และสนับสนุนการเพิ่มรายได้ครัวเรือนให้แก่กำลังพลให้ครบทุกหน่วยขึ้นตรง ซึ่งจะทำให้กำลังพลมีศักยภาพในการปฏิบัติงานเพิ่มมากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาแนวทางการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ส่งผลกระทบต่อการเพิ่มศักยภาพของกำลังพลกองทัพบก ซึ่งหากมีการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในเรื่องการปลูกฝังค่านิยมในการบริหารการเงินส่วนบุคคลที่ยั่งยืนแก่กำลังพล และปลูกฝังแนวคิดการกู้เมื่อจำเป็น เพื่อเป็นการบริหารการเงินที่จริงจังและยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ¹ ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. ทิศทางเศรษฐกิจ การเงินไทย ท่ามกลางโควิด Omicron [อินเทอร์เน็ต]. 2564 [เข้าถึงเมื่อ 10 ธันวาคม 2564]. เข้าถึงได้จาก: <https://www.kasikomresearch.com/th/analysis/k-econ/economy/Pages/Press-07-12-21.aspx>
- ² ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 – 2580 (ฉบับประกาศราชกิจจานุเบกษา) สำนักงานเลขาธิการของคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. 2561. กรุงเทพฯ. พิมพ์ครั้งที่ 1
- ³ แผนปฏิบัติราชการ ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2563 – 2565) ของกระทรวงกลาโหม. 2563 กระทรวงกลาโหม กรุงเทพฯ
- ⁴ แผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ 2564 ของกองทัพบก.
- ⁵ คู่มือการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพล และครอบครัวของกองทัพบก. พ.ศ.2560.
- ⁶ การวางแผนทางการเงิน: ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ.2558 “SET The Stock Exchange of Thailand”. [อินเทอร์เน็ต]. 2558. [เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2565] เข้าถึงได้จาก: https://www.set.or.th/education/th/start/start_start.pdf
- ⁷ การบริหารการเงินส่วนบุคคลและการวางแผนทางการเงิน. การเงินส่วนบุคคล [อินเทอร์เน็ต]. 2557. [เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://moneymoneyn.blogspot.com/2014/02/1.html>
- ⁸ การวางแผนการเงิน. ศูนย์คุ้มครองผู้ใช้บริการทางการเงิน. [อินเทอร์เน็ต]. [เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2565] เข้าถึงได้จาก: <https://www.1213.or.th/th/moneymgt/finplan/Pages/planningsteps.aspx>
- ⁹ การบริหารการเงินส่วนบุคคลและการวางแผนทางการเงิน. การเงินส่วนบุคคล [อินเทอร์เน็ต]. 2557. [เข้าถึงเมื่อ 15 มกราคม 2565]. เข้าถึงได้จาก: <https://moneymoneyn.blogspot.com/2014/02/1.html>
- ¹⁰ เรื่องเดียวกัน.

- 11 เรื่องเดียวกัน.
- 12 เรื่องเดียวกัน.
- 13 เรื่องเดียวกัน.
- 14 โครงการแก้ไขปัญหานี้สินของกำลังพล. กรมกำลังพลทหารบก. 2560
- 15 วิรุณรัตน์ ตั้งสำเร็จวงศ์. การพัฒนาวินัยทางการเงินอย่างบูรณาการเพื่อข้าราชการ กองทัพบกด้วยหลักการบริหารการเงิน วิทยาลัยการทัพบก. 2559.
- 16 อำนาจ คำวิเศษ. แนวทางแก้ปัญหานี้สินของนายทหารชั้นประทวน สังกัดหน่วยบัญชาการ ป้องกันภัยทางอากาศ กองทัพบก. วิทยาลัยการทัพบก. 2563.
- 17 สุรศิษฐ์ กิจพิทักษ์. แนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตกำลังพลตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ของกรมยุทธศึกษาทหารบก. วิทยาลัยการทัพบก. 2563.
- 18 ความรู้ทางการเงินส่วนบุคคล. ธนาคารแห่งประเทศไทย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

นางสาว สิริกานต์ ครุจิต

วัน เดือน ปีเกิด

23 เมษายน 2513

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2531

โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา

พ.ศ. 2535

เศรษฐศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2535 - 2550

ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)

พ.ศ. 2551 - 2553

ธนาคารไอซีบีซี (ไทย) จำกัด (มหาชน)

พ.ศ. 2553 - 2564

ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)

พ.ศ. 2564 - ปัจจุบัน

ธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน)

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2563 - 2565

ผู้ช่วยผู้อำนวยการ บริหารความสัมพันธ์ลูกค้าธุรกิจ
ทหาร ธนาคารทหารไทยธนชาติ จำกัด (มหาชน)